

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
sáidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnymását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Bérmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 10.

Ara 5 lei

Kedd, 1933 június 6

5693. ÉV
SZIVAN 12.

XVI. ÉVF.
125 SZÁM.

„Bangster!”

Uj szó.
Amerikában született és máról holnapra népszerű lett. A „gangster” mintájára csinálta valaki. Hogy kinek az agyában született meg a csufoló, a megvetést, kétségbeesést, tehetetlen haragot kifejező szó, azt nem lehet tudni.

Bizonyára olyan ember ajkán pattant ki először, aki maga is nagyon csalódott a dollár megingathatatlan hatalmában és aki ugyancsak áldozata lett a newyorki bankárvilág központjából, a Wall Streetből kisugárzó játékszenvedélynek.

Olyan egyén hibázott rá nyilván akaratlanul erre a fullánkos szóra, aki vakon hitt, bizott a felízgatott reménykedés aranykódéból feléje intó jólétnek, gazdagságnak és egy napon arra ébredt, hogy a Wall Street óriási cégei, mamut-gazdagságai, szinte félelmetesen gazdag bálványai megroppantak, lezuhantak és ő is elvesztette kis vagyontudját.

Egyszerre feneketlen gyűlölet burjánzott fel lelkében a tönkre ment dugzagdok iránt, akik őt is koldusbotra juttatták. A lenézett, megvetett „gangster” szóra csendült fel ezután a „bangster”. És száz és ezer kétségbeesett lélekben visszhangzott az új szó, amely azonnal polgárjogot nyert.

A szótárban még hínes ugyan benne, de az általános használat már szentesítette.

Bangster mindenki, aki mások pénzével visszaél, aki kétes üzleteket köt, aki a nyereségek hamis reménységével szédíti el a hiszékenyeket és így csábítja valamely vállalkozás ingoványos talajára.

A nép keserű humora teremtette az új szót és éppen azért, mert szikraként, önkéntelenül, magától pattant ki, örökéletű marad.

Első kijózanodás

A világgazdasági konferencián bizonyára lesznek zsidó delegátusok is. Nemcsak palesztinai delegátusokra gondolunk hanem olyan zsidó delegátusokra, akiket a legnagyobb világhatalmak küldenek ki.

Amerika többek között ki fogja küldeni Herbert Feis professzort, James Paul Warburgot és Chales William Taussig urat, zsidók.

Ők fogják képviselni Amerikát, bizonyára teljhatalmu megbízással.

Ha tehát a gazdasági konferencia kedvezően fog végződni, akkor ebben a zsidóknak jó részüik lesz, mert nemcsak Roosevelt küldi ki a maga zsidóit, hanem az angolok és a franciák is bizonyára ragaszkodni fognak delegátusaik szakmájához. Nem fognak törődni delegátusaik származásával és ha a konferencia a valutastabilizációt, a vámtarifák csökkentését, a devizazárlatok megszüntetését fogja eredményezni, megint konjunktúra lesz Európában és Amerikában. Akkor ezt nyilván élvezni fogják a németek is.

Akaratlanul be fognak kapcsolódni a gazdasági élet vérkeringésébe és bizonyára használni fog nekik az a néhány zsidó.

Igaz viszont, hogy tulsokat nem fog nekik használni. Tudjuk, hogy újabbban az angol szakszervezetek mondták ki a német árura a bojkottot és tudjuk azt is, hogy ezt a határozatot magukéva fogják tenni a francia munkások és a többi államok dolgozói. Vagyis mindaddig, amíg Hitler a kormánygyeplőt fogja, Németországnak nem lesznek nagy örömei.

Bizonyára ez lesz az első kijózanító csapás. Amit a német nép kell hogy éreztesen azokkal, akik belerészegítették a jobb nyomorába.

Ugy kellett volna...

A világ demokratikus közvéleménye csak most, a tragikus német események után kezd gondolkozni azon: miként volt lehetséges egy demokratikus köztársaságban a demokrácia és köztársaság ellenfeleinek olyan szemérmelen nyíltsággal szervezkedniük, mint ahogyan azt Hitler tette?

A forradalom jogán létrejött szabad köztársaságok mindenütt a világon szöru törvényekkel bástyázták körül hatalmukat, éppugy, mint ahogyan a reakció rendkívüli törvényekkel védelmezi magát mindenütt a forradalommal szemben.

Még mindig ellentétek állanak fenn a hatalmak között a négyhatalmi egyezmény leszerelési szakasza körül

Lebrun elnök kihallgatáson fogadta Daiadit. Angol-amerikai-francia tárgyalások lesznek a leszerelés ügyében

Párizs, június 5. Lebrun elnök tegnap kihallgatáson fogadta Daladit, majd utána Paul Boncourt, akik a leszerelési tanácskozások és a négyhatalmi egyezmény felől folyó tárgyalások helyzetéről számoltak be.

A lapok szerint a négyhatalmi egyezmény leszerelési szakaszának megszervezése körül még mindig ellentétek áll-

nak fenn a hatalmak kormányai között.

Beavatott népszövetségi körökből származó információk szerint esütörtökön Párizsban Norman Davis részvételével angol-amerikai-francia tárgyalások lesznek a leszerelés kérdésében.

Ezt megelőzőleg szerdán meg fog kezdődni a fegyver- és löszergyártás nemzetközi ellenőrzésének vitája.

Dollfuss Rómából való hazaérkezése után nyomban feloszlatják az osztrák nemzeti szocialista pártot

Hosszasan tárgyalt az osztrák kancellár Mussolinival

Róma, június 5. Dollfuss kancellár látogatást tett Mussolininál és vele hosszasan tárgyalt. Valószínűnek tartják, hogy az osztrák nemzeti szocialista párt betiltására vonatkozó rendelet Dollfuss Rómából való visszatérte után nyomban érvénybe fog lépni. Az intézkedés kiadására készen áll.

Újabb jelentés szerint a pápa Dollfuss

kancellárnak a Pius rend, Sehusehnigg igazságügyminiszternek a Szt. Gergely rend nagykeresztjét adományozta.

A Szent Péter templom kupoláját az innepi este alkalmából ötezer égővel ki-világították. A pazar fényhatást nagyszámú közönség szemlélte az olasz főváros különböző pontjain.

Németországban azonban főleg a szociáldemokraták, de a többi demokratikus köztársasági pártok is, valamilyen abszurd és nyakatekert szentimentalizmus alapján egyszerűen személt honytak a hitlerista avilág szervezkedése előtt s ahelyett, hogy a köztársaságvédelmi törvények alapján a legsötétebb börtön fenekére csukták volna őket: engedték, hogy egy komoly és kétségbeesett népet megtevésszenek és katasztrófába sodorjanak.

Egy monarchista államban felség-sértést, tehát főbenjáró bünt követ el az, aki a királyság intézménye ellen igat. Egy demokratikus köztársaságban viszont az követ el felségárulást, aki a demokrácia és a köztársaság megdöntésére nyíltan szervezkedik.

Legalább is a józan logika szerint.

A demokrácia nem jelenti azt, hogy a szabadságot a szabadság ellenségei saját ördögi műviük betetőzésére használhassák fel. Amiként egy monarchiában is törvényes keretek között kénytelenek a pártok megvívni harcukat, azonképpen egy köztársaság keretében is csak ez a törvényes lehetőség állhat rendelkezésükre.

A kis Ausztria és kjs kancellárja: Dollfuss ezt a természetes és magától értetődő fel fogást sokkal előbb és sokkal intelligensebben tette magáévá, mint a

hajdani nagy demokratikus Németország összes baloldali és demokratikus vezetői.

Miután az osztrák náci is a demokrácia és a köztársaság nyílt ellenfelei, a legtermészetesebb és legjogosultabb eljárás ellenük az, hogy pártjukat feloszlatják.

Igy cselekedett a feleltébb demokratikus Csehszlovákia kormánya is, amikor Gajda fasiszta pártját feloszlatta, vezetőit pedig börtönbe záratta.

A hitlerista elemek tulajdonképpen a leggyávább csöcselékből rekrutálódnak, akik csak akkor bátrak és hangosak, ha az államhatalom személt honyt ízgáskodásaik és szemérmelen, romboló okvetlenkedéseik előtt.

Nem forradalmárok ezek, csak turbulens elemek, nem öntudatos, csupán markadók kedvű embernyájak.

Ha Németországban kellő időben alkalmazták Dollfuss kancellár metódusait, akkor ma Hitler nem a kancellári székben, hanem valamelyik söröskoelmében álmódosna tovább a maga bornirt „Har-madik Birodalomáról” esetleg valamely büntető intézetben töltené méltó büntetését.

Németországban is ugy kellett volna tenni, mint ahogyan Dollfuss Ausztriában cselekszik.

Akkor ma minden másképp volna.

Schwartz Menyhértne orth. zsidó leánynevelő intézetének internátusába

Oradea, Uri u. 8. a beiratkozások megkezdődtek. Dija nem magasabb a rendes privátháznál kért díjnál. Kintő referenciák! Prospektus!

VILAG TÜKRE

Az elnök felesége

Amióta Franklin D. Roosevelt az amerikai Egyesült Államok élére került és ezzel a világ egyik legnagyobb hatalmi pozícióját tölti be, egész Amerika azzal is törődik, hogy ennek a férfinak megdöbbentő politikai aktivitásában mennyi része van — a feleségnek.

Egy újságírónak sikerült Rooseveltné asszonyt a Fehér Házban megintervjuolnia. Az újságíró így írja le az érdekes találkozást:

„Anna Eleanor Roosevelt korunk egyik legérdekesebb asszonytipusa. Rokona férjének, maga is született Roosevelt és unokahuga az egykori elnöknek: Theodore Rooseveltnek. Mielőtt még férjhez ment volna, már az amerikai közéletben ismert neve volt. Sokat foglalkozott a nők politikai és kulturális problémáival. Csupa energia ez az asszony, a családi szentimentálisból is kevés jutt ki számára, minthogy anyátlanul nevelkedett és kulturáját londoni és párizsi iskolákban szerezte. Minden világprobléma iránt intenzív érdeklődést tanúsított Husz év óta dolgozik a különböző mozgalmakban és ő maga így jellemezte önmagát és munkásságát:

— Voltaképpen kicsi korom óta a közérdek atmoszférájában életem. Egész családom mindig is közéleti tevékenységet folytatott. Amikor 18 éves lettem, már erősen tudatosává vált bennem a gondolat, hogy *új utakon kell járni*. En előttem már korán nyilvánvalóvá lett, hogy a szociális problémákat *nem lehet jótékonykodással elintézni*, egész más utakat kell választanunk arra, hogy a nyomort enyhítsük és hogy jólétet teremtsünk, amennyire lehet, mindenki számára. Ez a meggon-dolás érdeklődésemet odairányította az állami és internacionális problémák felé. Sokat utaztam, sokat megfigyeltem és arra a tapasztalra jutottam, hogy alapjában véve *minden kulturor-ságban egyféle problémák léteznek, csak más-másokban van különbség*. Korán értettem meg, hogy a szociális és gazdasági kérdések közvetlenül össze-függenek a politikával. A nők választói jogi mozgalmában azonban nem vettem részt azért, mert amikor ezek a problémák Amerika közéletében erősebben hullámzottak, férjhez mentem és *tíz év alatt hat gyermekem anyja lettem*. Minthogy jól akartam nevelni gyermekeimet a politikát bizony el kellett hanyagolnom. Annnyira azonban sohasem tudtam mellőzni a közéleti munkát, hogy teljesen kiestsem belőle.”

Rooseveltné asszony tízévvvel ezelőtt elhatározta, hogy pedagógiai téren próbálja elveit érvényesíteni. Egy progresszív leányiskola tanítónőjévé nevezeti ki magát, majd egy butorgyár tulajdonosnőjévé válik és mind a két foglalkozását megtartja addig a napig, míg férje elnöke nem lesz az Egyesült Államoknak. Közben dolgozik egy folyóiratba, amely kizárólag a gyermeknevelés céljait szolgálja. 1928-ban férje *jobboldali bémulást* kapott, a szorgalmat, agilis asszony ekkor minden energiáját és gondosságát férje egészségére helyreállítására szentelte. Férje megválasztása után sem akar tudni semmiféle kiváltságról. Olyan egyszerű, dolgos asszony marad, mint amilyen volt. Mielőtt az ura elfoglalta volna állását, meghal Roosevelt *títkárnőjé-nek az anyja*. Rooseveltné azonnal lemondja az összes viziteket és *Bostonba kíséri a títkárnőt*, hogy jelen legyen a temetésen. Néhány nappal az elnöki installálás után egyik kedves tanítványa megy férjhez. Rooseveltné *Washingtonból repülőgépen utazik New-yorkba*, hogy ő legyen az egyik tanu-ja a házasságkötésnek. Látja, hogy nagyrendőri kordon mutatkozik mindenütt, ahol megjelenik. — Mire szolgál a kordon? — kérdi. „Azért, hogy megvédjék

önt, Madame," — feleli a rendőrtiszt. „Erre semmi szükségem, kérem vonja vissza a kordont én nem vagyok az elnök, nekem nem jár ki semmiféle parádé."

Amikor visszatért a Fehér Házba, ott találja az állami autót. Ezt is elküldi. Van saját autóm, — mondja, amit magam vezetek. És Rooseveltné, ahogyan ezt megselekedte régebben, most is úgy tesz: **vezeti az autót.**

Roosevelt né asszony nem csinál titkot abból, hogy a világéket szenvedélyesen követeli, most éppúgy, mint régebben. Az újságíró megkérdezte tőle: mikor lett pacifista? Mrs. Roosevelt így felelt:

— Nem tudom, vajon joggal nevezhetne nekem pacifistának. Nem tudom... helyesebben nem hiszem, hogy az ember tehát valamit a békéért ha a háboru már egyszer kitért. De úgy hiszem, sőt tudom, hogy a háboruk soha nem oldottak meg komoly problémákat és soha még igazságtalanságot helyre nem hoztak. Ezért tehát szívvel-lelélekkel a háboru ellen dolgozom és az a meggyőződés, hogy a béke éveit legmúltóbban olyan munkával költethetjük, amely az egész háborus rendszer megszüntetésére irányul. Szeretném, ha a legjobb elmék arra a problémára koncentrálnának, hogy a háborukat hogyan lehetne teljesen kikapcsolni a világ fejlődéséből. Ezen a téren nekünk, asszonyoknak, bizonyos kötelességeink vannak. Meg kell szervezni egy olyan együttműködő világot, amelynek célja minden emberi, művészeti és civilizatorikus érték megmentése.

Roosevelt né erről a témáról komolyan, sőt megrendülten beszél.

— 1924-ben — mondotta — tartottunk egy konferenciát, amelyen meg tárgyaltuk, hogyan lehetne az egész világon megszüntetni a háborút, mik legyenek ennek a módusai. En magam, mint a női klubok föderációjának delegátusa vettem részt a tanácskozásokon és megdöbbenéssel hallottam, amikor valaki a háboruk indoklásáról beszélt. Nem volt nehéz a szónok érveit megsemmisítenem, de szinte kétségbeesett, hogy egy ilyen természeti konferencián fel lehessen sorakoztatni argumentumokat a háboruk mellett. Akkor mondtam: nemzetközi törvényt kell hozni a háboruk ellen és ha egy erősebb nemzet megtámadna egy gyöngébbet, akár a Népszövetség, akár a nemzetközi bíróságok akadályozzák meg minden eszközzel a háboru folytatását. Nem látom be, hogy egy ilyen támadás miért részesüljön több védelemben, mint a gyilkosság, vagy egyéb bűnözés.

Amikor az újságíró megemlítette Rooseveltné előtt, hogy a svéd külügyi hivatal minden hónapban képeproblémákat árgyal rádió útján és hogy Svédország minden részében csoportok alakultak, hogy megtárgyalják ezeket az előadásokat, Rooseveltné lelkesen felkiáltott:

— Ez aztán nagyszerű! Rádión és a sajtó két olyan eszköz, amely lehetővé teszi majd a háboruk kiküszöbölését.

A washingtoni újságírók el vannak ragadtatva Rooseveltné től, aki először vezette be a sajtókonferenciákat — nőkkel. Minden hétfőn az elnöknek magán-szalónjában téra gyűlnek össze és itt megtárgyalják az aktuális problémákat, amelyekhez az elnök feleségének mindig van egy-egy eredeti ötlete és szempontja. De Rooseveltné halás az újságíró-munkásoknak.

— Sokat tanulok tőlük, olyan dolgokat, amiket az ő információik nélkül soha nem tudtam volna meg. Természetesen én magam is igyekszem információkat adni nekik. Elvégre a kölcsönösség elvét kell szem előtt tartanunk.

Az újságírókkal különben is nagy szeretettel bánt, ők az igazi barátjai. Koncerteken, színházban mindig újságírók kísérik.

A Fehér Házban az egyszerűség és a művészet szelleme honol. Zenét hallgatnak Roosevelték és az elnök felesége gyakran megy moziba. Az elnök, aki ezidőszent az Unió legfoglaltabb embere, boldog lehet, hogy olyan életkörülményben van, aki minden tekintetben vele kongruens. Ha Wilsonnak a háboru idején ilyen felesége lett volna, ha Henry Fordot családja nem támadja, akkor talán a világnak más arculata lenne. És ha Franklin D. Roosevelt az egész világ javára azt fogja cselekedni, amit olyan szerencsésen kezdett az Egyesült Államok számára, akkor ezt nem kis mértékben köszönheti majd a világ ennek a nagyszerű asszonynak.

Elindul a Lemuria-expedíció egy elsüllyedt világ felkutatására

London, június 5. A közeljövőben rendkívül érdekes expedíció indul el Londonból az eltűnt „Lemuria” világ-rész felkutatására. Mint a „Daily Mail” közli, az expedíciót Alfred Wegener professzor, az ismert német geológus vezeti, kinek a földrészek eltolódásáról szóló elmélete alapján igyekeznek a tudósok rábukkanni az elsüllyedt világrészre. Az expedícióban egyébként Leo Frobenius, az Atlantisz-elmélet ismert teoretikusa is részt vesz.

Az eddigi feltevések szerint az elsüllyedt „Lemuria” földrész Madagaskár és Hátsóindia között feküdt. Míg a rejtélyes Atlantisz létezéséről, mely Platon szerint a Gibraltár-szorostól az Atlanti óceánban feküdt, a tudományos világ évszázadok óta a legelkeseredettebben vitatkozik, addig a „Lemuria” létezéséhez fűződő feltevések alig találhatnak ellenvetésre. Hogy Északafrika és Középamerika között valóban létezett egy földszárv, ennek legerősebb bizonyítékai, hogy mind a két oldalon egy a fákók birodalmában, mint az inkák országában egyidőben mutatkoznak az olyan kulturális jelenségek, mint a piramisépítkezések s halottbalzsamozások. Ugyancsak közös jellegzetességet mutatnak fel a hieroglif irások, melyek helyenkint meglepően egyeznek. Ezzel szemben az Atlantisz létezéséről szóló elméletet megcáfolja az Atlanti óceánban e helyeken mutatkozó nagymélysége.

A második Atlantisznak, a Lemuriának létezésére azonban kézzelfogható bizonyítékok utalnak. Maga a földrész a régiek szerint a holtak visszajáró kísérteteiről kapta a nevét. A tudományos kutatás ezzel szemben megállapította, hogy a „Lemuria” szó egy felmájom-fajta elnevezéséből ered, mely a környező szigeteken él. Bár e szigetek egymástól nagy távolságra fekszenek, a „Lemuria” majomfajta mindenikén megtalálható. A Wegener-elmélet szerint földünk felülete nem merev, hanem a könnyebb anyagu rétegek a nehezebb rétegeken usznak. A különböző természeti tünemények, amilyen az árapály jelensége, valamint a földterületeknek keletre nyugatra, valamint a sarkoktól való távolodása idézték elő pl. Amerikának Európa Afrikától való leszakadását. Így keletkezett Amerika nyugati párhányhegyeinek vulkánláncolata. Ugyancsak ilyen torlódás után állott elő a Himalája vagy az Alpok.

Az állítólagos harmadik Atlantisz a Déli tengerben terült el.

Ennek maradványai a csodálatos Husvét szigetek, melyek különös kép-kulturájukkal az egész világon páratlanul állnak.

Az érdekes expedíciót világszerte a legnagyobb érdeklődés előzi meg. Talán ezuttal sikerül megoldani az anynyit emlegetett Atlantisz titkát.

Amikor Hitlert egy zsidó mentette meg a munkanélkülségtől

Egy mázolósegéd reminiscenciái Hitler nevű kollégája multjáról

A Varsóban megjelenő „Nasz Przeglad” lengyel újság közli az alábbi cikket egy zsidó munkás tollából. Ez a munkás együtt dolgozott Hitler Adolf-fal, amikor a náci-vezér még maga is egyszerű mázolósegéd volt. A munkás Németországban élő rokonainak életbiztonságára való tekintettel nem akarja nevét közölni.

„1913-ban néhány mázolósegéddel egyetemben levelet írtunk Gustav Heller müncheni szobafestőmesternek, arra kérve őt, hogy alkalmazzon bennünket műhelyében. Az alálrok között ott szerepelt Hitler Adolf neve is. Én magam két éves koromban kerültem Gali-ciából Németországba. Ma ötvenöt éves vagyok, Németországban tehát ötvenhárom évet töltöttem. 1900-ban már Münchenben laktam, mint mázolósegéd és számos gyárban dolgoztam. 1913-ban, mint üzemvezető kerültem Gustav Heller műhelyébe. Heller ma-

ga is lengyel zsidó származású: tar-nowi. Abban az időben egy napon be-állított hozzám egy segéd, akít röviden Dolfinak nevezünk. Azt mondot-ta, Bécsből jön és panaszkodott, hogy hónapok óta munka nélkül van. Azt hittük mind a ketten, én és gazdám, hogy kötelességünk segíteni rajta, már azért is, mert szűkebb hazánkból, Ausz-riából került Münchenbe. Szerény fel-lépésű, igénytelen fiatalember volt és elég szimpatikus Heller azonnal alk-almazta. Akkor persze nem gondolhat-tuk, hogy ez a legény husz év múlva Németország kancellárja és diktátorja lesz. Dolfi — így hívtuk őt — körülbe-lül egy évig dolgozott nálunk, akkor váratlanul eltűnt: **kitért a háboru.**

Ha visszaemlékszem reá, így rajzo-lom ki magamnak Dolfi karakterét. Nem volt különösen ügyes, szorgalmas sem volt, ellenben **torfokodó természet-nef. látszott és gyakran láttam, hogy**

Select Mozdó

Mai kezdettel mutatja be az amerikai Metro-Goldwyn filmgyár legújabb nagy sikerét:

A revü szökeje

elegáns rendezésű, pompás kiállítású, film, fészerepekben:

Billie Dove és Marlon Davies

szomorúan félre vonul. Beszélgetéseim ken ritkán vett részt. Szimpatikus volt azonban az a szokása, hogy szerette a gyermekeket. Gyakran munka után kiment valamelyik közeli parkba, ahol cukrot adott az apróságoknak. Csak eleinte láttuk ezt szimpatikusnak, de később láttuk, hogy ezt nem gyermekbarátságól cselekedte, hanem mert ma niákus volt. Annakidején egyáltalában nem tett különbséget zsidó és nem zsidó között, meglehet, hogy nem is tudta, vajjon **Heller zsidó-e, vagy sem,** gazzánk ugyanis száz százalékos germánnak látszott.

Hogy mi történt Németországban, arról az én legjellemzőbb talám az én saját sorsom. Harminchárom év óta aktív tagja vagyok a szociáldemokrata pártnak és amióta eszemet tudom, mindig hittem a demokrácia végső győzelmében. Azt hittem, hogy a kampozkeresztes blöff sohasem fog uralom rajtúni, de a legutóbbi választások megdöbbentettek. Mint derűs égből a villámcsapás, egy hatott rám ez az esemény. Mem is tudom, hogy történt, de egyszerre csak **letartóztattak, megvertek, szidalmazták, lekötöttek.** És bántal-mazóm nem voltak mások, mint régi munkástársaim gyerekei. Ez a lelki-fájdalom mélyebben érintett, mint a fizikai bántalmazások. És érdekes, hogy egy olyan ember parancsára vertek, akivel valamikor mégis csak jót tettem, elvégre egy évig az én ajánlásom-ra volt kenyérben és nyugodtan dolgozhatott. És hányzor segitettem őt **kisebbséggyűlölettel.** Megtartottam lengyel állampolgárságot, tehát **kidobták az országból.** Lehet, hogy a bajban még ez a szerencsém. Mert hiszen megtörténhetett volna az is, ami **munkástársaim ezrével történt meg, hogy bevitték volna egy koncentrációs táborba, ahol lassu halállal öltek volna meg.**

— Nekünk szeptember 1933-ban nék éveiben kell meríteni lehet legirigylésremé A mi falusi városi polgár kell hogy ir év alatt töremtettünk, alatt...

— Mondok radoxonok ország, ahol éves mult és Arab jön hekkal megralesége. Gyalo nap perzelő Sofförünk zott arcu aszobogunk, az beszélni. — Néhány

— Az egyik gondolatokat

— Mondok radoxonok ország, ahol éves mult és Arab jön hekkal megralesége. Gyalo nap perzelő Sofförünk zott arcu aszobogunk, az beszélni. — Néhány

— Mondok radoxonok ország, ahol éves mult és Arab jön hekkal megralesége. Gyalo nap perzelő Sofförünk zott arcu aszobogunk, az beszélni. — Néhány

London, június 5. A Jewish Agency ekzekutívje felhívást bocsátott ki a világ zsidóságához, melyben lord Reading, Loyd George, Herbert Samuel, Felix Warburg és számos nagy zsidó államférfi aláírásával felhívják a zsidó közvéleményt, hogy támogassák a sorsüldözött német zsidók Palesztinába való telepitését.

A német zsidók ezrei — írja a felhívás — a borzalmas hitleri barbarizmus következtében maradtak hajléktalanok. Ezek a szerencsétlenek, akik között vannak orvosok, gyárosok, iparosok, most szívszorogva várják a reájuk virradó reggelt.

Szerte az egész világon dúl a zsidók elleni agitáció, aminek különböző indokokat adnak a világ bölcsei. Egy azonban bizonyossá vált, hogy a zsidók egyetlen pozitív jövője Palesztinában lehetséges és ennek az érdekében a Jewish Agency keretein belül létesítettünk egy alapot, mely a német zsidók palesztinai telepítését szolgálja.

A németellenes bojkott az egész világon megértésre talált és bár a bojkottnak köszönhető, hogy a Hitler-kormány bizonyos rendszabályokat léptetett életbe, ez még nem oldotta meg a német zsidók kérdését.

Zsidók! Gondoljatok a sanylódo német zsidók sorsára s tegyétek lehetővé, hogy kitelephessük őket Palesztinába.

A felhívás nagy visszhangra talált az egész világon s minden országból folytak be összegyek a Jewish Agency központi bizottságához a német zsidók palesztinai telepítése céljára.

Junius 1-én megnyit a Rónaszéki sósfürdő és üdülőhely

A máramarosi hegyek ragyogó pontja gyógyulást, üdülést és szórakozást nyújt.

Olcsó lakás!

Olcsó ellátás!

Olcsó fürdőlegyek!

Előjegyezni lehet lakásra és jegybérletre Eble S. Sighet, Kulturpalota címen.

Évtizedes vevőink régen tudják már, kedvükre szépen fest, tisztít a CZINK gyár

Két hét az épülő országban

Haifától—Tel-Avivig

Haifa, május hó

Haifától Tel-Avivig rossz utunk volt. Az utat a tenger partján csak most építik. Elég lassu tempóban. Az új ut jelentős versenyt jelent majd a tenger partján elhuzó vasutvonalnak s ezért készleketik az építést.

Arab földek és arab falvak között robog el autónk. Sovány buzatáblák, legelők, kertek, fejlődő narancsligetek... és mind arab kézen.

Az arab falvak levegője

A kellemes zöld táblák után kopár legelők, kopár, parlagon heverő földek következnek. Messze, a domb csúcán, mint romhalma arab falu elszórt sárviskói. A fehérén mosolygó eméki zsidó kolóniák után most primitív arab falvak vonulnak el előttünk. Elvisehelhetetlen szag csapja meg orrunkat, amikor a falvak határához közeledünk; az arabok száritott trágya tüzenél készitjük ételleiket s ez rontja meg a levegőt.

Kopár, kietlen mezők. Autónk tevékáravánt hagy maga mögött. „A sivatag hajója” nagy terhekkel megrakodva halad El Karun felé.

A mezőn fekete beduin sátrak rongyait tépi a szél. Töménten gyermek ricsaját vágja el autónk robogása. Faekével szántó arab veri apró szamarát. A falu határában taposómalomszerű alkotmányba fogott ló tapossa a primitív sarlókkal aratott buzát.

Eszünkbe jut a zsidó kolóniák kombingépe, amely az aratástól a kiválasztott tiszta buzának zsákokba való öntéséig mindent elvégez.

„Nekünk nem lesz parasztunk”

Es eszünkbe jutnak egy parasztvezér szavai:

— Nekünk nem lesz parasztunk. Hiszen 1933-ban élünk, a technika csodái nek éveiben. A zsidó földművesnek ki kell merítenie a gép áldásos segítségét a lehető legnagyobb mértékben. Nekünk irigyléseméltó földműveseink lesznek. A mi falusi gazdánk gazdagabb lesz a városi polgárnál, a mi parasztunkat meg kell hogy irigyelje a városi ur. Mi öt év alatt tökéletesebb narancsosokat teremtetünk, mint Kalifornia száz év alatt.

Az egyik utitárs tovább füzi ezeket a gondolatokat:

— Mondottam, hogy Palesztina a paradoxonok országa. Palesztina az az ország, ahol egymás mellett masiroz a 3000 éves múlt és a jövő század civilizációja. Arab jön számarháton s mögötte terhekkel megrakodva két asszonya, két felesége. Gyalog vonszolják magukat a déli nap perzselő tüzeiben.

Soffőrünk tréfásan int a két lefátyolozott arcú asszonynak s miközben tovább robogunk, az arabok családi életéről kezd beszélni.

— Néhány fontért veszik és eladják

asszonyaikat, 30 font már jó ár. 10—11 éves korukban férjhez mennek a lányok. Az esküvő a nőnek legpokolibb élménye és azzal végződik, hogy a kábitószerektől lerészegedett lakodalmi nép összes-visszaveri a menyasszonyt. Hozzá-dzik az élet-hez, amely bizony elég mostoha hozzá. Eleinte, amíg megszüli első gyermekét, elég elvisehelhető a sorsa, de azután úgy bánik vele a férje, mint jobbfajta háziállattal. Később, amikor a sok szenvedés től s a gyermekneveléstől megcsunyl, férje bérnyakára adja — ami jobbik eset —, vagy visszamegy az apjához, aki tovább kereskedik vele.

— Jaj annak a lánynak — folytatja a mindentudó autóvezető —, aki elbukni merészelne, mielőtt még férjhez menne, vagy annak, aki megcsalna a férjét. A legkevesebb az, amikor életével lakol.

Arab falun halad át autónk. Ismét az ismert penetráns s szinte elvisehelhetetlen szag. Sárkunyhók, amelyeknek sem ablakuk, sem ajtajuk s benn az oduserü viskókban a gyermekek, a kecskék s a macskák. A macska szent állat s rendkívül sok van. Leírhatatlan a tisztaság hiánya. A száritott trágya szürkés füstje a viskóajtónak vájt nyíláson száll el. Az ucca tömve gyermekekkel s majdnem mind szembeteg, Trachomásak, hararájuk van, öltözetük hiányos.

Angol rendőr robog el moorkerékpárján és szinte elgázol egy gyermeket. Az arabok átkokat sórnak utána. A soffőr vizet vesz a hűtőbe. Husz kéz is nyul baksis után, de az autóvezető arabul elkergeti őket.

Ha cigarettát adsz, hátszur

Megkérdezzük, miért bánt így ezekkel a szerencsétlen emberekkel.

— Muszaj — feleli —, pedig szívesen adnék nekik egy pár piaszt. De ha az ember teljesíti kívánságukat, azt hiszik, hogy azt gyávaságból teljesítette s képesek orvul megtámadni azt, aki velük szemben előzékeny. Ha egy arab cigarettát kér tőled, el kell kergetned, ha nem akarod kitenni magad annak, hogy hátszurjon, amikor megfordulsz. Zemachban történt, egy angol rendőr cigarettával kínálta meg egy arabot. Megölték, mert azt hitték, hogy félelemből adta a cigarettát.

Végre az uton chalucok, napbarnított arcú, izmos, szép szál zsidó ifjak jönnek velünk szembe. Enkelnek. Salommal, derűsen üdvözölnek.

— Közeledünk Petach Tikvához — figyelmeztet a soffőr.

S valóban a mezőkön zsidó dolgozókat pillantunk meg. Feltűnnek Petach Tikva narancsosai, Gazdagon dus földek, virágos mezők, banánosok, citrom, narancsligetek, Katonás sorokban ültetett terebélyes gyümölcsfák. A primitív arab mezők után a zsidó akarattal és a zsidó szívvvel megdolgozott zsidó ültetvények.

Hátszegi Ernő

Ki tudná megmondani, hány szívet hódított meg tennisz közben? Vagy az uszodában? A golfnál? Senki! Mégis sikkes és intelligens hölgyek bizonyítani fogják, hogy ugyanannyi szívet hódított meg, mint a szalóban a női bój az, ami hódít.

Ha sportolni megy, ne felejtse otthon a nő leghatásosabb fegyverét — bóját. A Jockey Club kölnivizzel való bedörzsölés — hála csodás illatának — eltünteti az izzadás következményeit, amelyek a női bój hatalmas el-lenségei.

EAU DE COLOGNE

Jockey Club

AUTRES PRODUITS

Parle de Paris - Parisienne - Cha Noir - Rouge et Noir

VALODIAK CSAK EREDETI LEPECSETELT ÜVEGCSEKBEN

Balthazár magyarországi református püspök utálattal ferdul el a zsidóüldözésektől

Budapest, június 5. Balthazár Dezső református püspök egyházlátogató körutja során Szabolcsbáka községben az öt üdvözölő zsidó küldöttség előtt érdekes kijelentéseket tett a zsidóságról és a külföldi üldözésekről.

— Nagyrabecsülöm a hazafias, magyar zsidóság értékét, amely rajta tartja szemét a tudományon, művészetben és a nemzet gazdasági életén. Ami pedig a külföldi zsidóüldözéseket illeti — mondotta a püspök — legyenek nyugodtak, hogy úgy, mint a múltban, utálattal és undorral fordulok el az ilyen eseményektől, bárhol is üssék fel sárkányfejüket. Nem egyeb az ilyen jelenéség, mint tulzott jelszavaknak, meg-bomlott idegeknek és agyaknak és azoknak a bajoknak a szüleménye, amelyek az üldözöttek bünének rónak fel, amelyeknek azonban legnagyobb részt az üldözők maguk az okozói.

Balthazár püspök meglátogatta Mandel Aron hitközségi gondnokot és ezen a látogatásán elkísérte őt Borbély Sándor kisváradai főszolgabíró is.

— Aranydollárban váltják be a francia dollárkölesön szelvényeit. Párizsból jelentik: 1929-es 7 és fél százalékos és az 1924-es 7 százalékos francia dollárkölesön szelvényeit aranydollárban, 25.52 arfolyamon váltják be. A francia kormány ezzel is bizonyosságát akarja adni az aranystandardhoz való változatlan ragaszkodásának.

Nemzeti hősként ünnepelte a mócok vasárnapi gyűlése Siancu kapitányt

Fiatalemberekből álló csoport mágyára rakta és elégette a budapesti lapok vasárnapi szárait a kolozsvári Mátyás-szobor előtt

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délben a Corso mozgóban nagy móc-gyűlést tartottak, amelyen a kolozsvári szélső jobboldali pártfrakciók vezetői szónokoltak, többszáz falusi móc előtt. A szónokok Siancu kapitányt dicsőítették, aki Tischler Mór lelövésével nemzeti cselekedetet vitt végbe és hőstette az erdélyi móc-tömegek elégtételére szolgált.

A gyűlés alatt ritkán lehetett Tischler nevét hallani, ehelyett inkább a „jidan” szót használták Tischler Mór személyének aposztrofálására. Az egyik szónok szerint az a „jidan” nem Siancu ölte meg, hanem az erdélyi mócok és hogyha Siancut elítélik, akkor itéljék el az összes erdélyi mócokat is.

Siancu a szónok szerint époly nemzeti hőse a románságnak, mint Hora, Closea, vagy Crisan, akinek emlékezetét ma is őrzik a román történelem. Végül a szónokok azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy Siancunak semmiféle védelemre nincs szüksége, őt a cselekedete védi, de az igazságszolgáltatásnak valóban igazságot kell szolgáltatnia és fel kell mentenie a mócok kapitányát.

A békésen szétoszló gyűlésnek az esti órákban feltűnő epilógusa következett, amelynek összefüggését Tischler lelövésével aligha lehet megmagyarázni. Az esti 8 órákor érkező személyvonattal fut be Kolozsvárra a budapesti lapok vasárnapi számainak hatalmas lapkötege, amely a lapbizományos autóbusszon szállít be a főtéri elosztóhoz. Amikor az autóbussz megérkezett, nagy csoport fiatalembert várta már és a lapokat kezelő két tisztviselő kezéből kitépte a lapesomagokat.

A csoport énekszóval vonult a csomagokkal a Mátyás-szobor elé, ahol a fiatalemberek máglyát raktak a lapokból és elégették. A máglyarakásnak nagy közönsége volt az esti órákban a forgalmas Mátyás téren. A lapok megsemmisítése a bizományosnak jelentékeny kárt okozott, de ezt aligha fogja valaki megtéríteni.

K gyár

SPORT

Sorozatos botrányok az országos vívőversenyen

Románia - Bulgária 7:0 (1:0)

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) A pünkösdi sportprogram egyik igen érdekes eseménye az országos vívőverseny volt, melyen az ország minden részéből megérkeztek a vívósport legkiválóbb reprezentánsai. Az impozánsnak ígérkező verseny azonban nem zajlott le olyan méltóság teljes mederben, mely az ország egyik legjelentősebb sporteseményét megilletné. A vasárnapi törvívó versenyek zavartalan lebonyolítását kellemetlen botrányok és „driblik” zavarták meg, amelyek az objektív sportgárdában is megbotránkozást keltettek és eleve irreálisra tették az eredmények kialakulását. Az egész verseny atmoszféráját megzavaró nézeteltérések a bukaresti kerület reprezentánsainak ama kívánságával kezdődtek hogy ők csak az egyes kerületek bajnoki küzdelmeiből győztesként kikerült vívóval veszik fel a versenyt, nem pedig az ország egyes centrumaiból összegyűlt összes vívókkal. Miután azonban a nemrég lezajlott erdélyi vívőversenyen igen kis számban vettek részt a vidékiek, a vidék vívóinak csak most lett volna alkalmuk tudásukat bemutatni, amire nem kerülhetett volna sor, ha a kolozsvári kerület ezt a kívánságot teljesíti. Popu Marian alezredes, a kolozsvári vívókerület elnöke, kereken ki is jelentette, hogy erre nem hajlandó még akkor sem, ha ezt a bukaresti kerület így gondolja jónak. Végül úgy oldották meg a kérdést, hogy a kolozsvári kerülethez tartozó vívók egymás között rendeztek versenyt annak megállapítására, hogy ki lesz az az öt, aki a döntőben a bukarestiekkel szembe kerül. Az esti órákban alakult ki az erdélyiek erőlistája, a következőképpen: 1. Dehelean; 2. Mózes; 3. Hintz; 4. Herceg; 5. Czipler.

Ez az öt versenyző került össze a késő esti órákban Marinescu és Dogeanu bukaresti kiküldöttel, akikkel szemben egy elképesztően hozzá nem értő és elfogult zsüri bíraskodása mellett olyan igazságtalanul szenvedtek vereséget az erdélyiek, mint még eddig egyetlen versenyen sem. Mózes és Deheleanu győzelmét lepontozták a zsüritagok és így alakult ki a tőrbajnokságok listája a következőképpen: 1. Marinescu Bukarest, 2. Deheleanu U. 3. Herceg, Haggibbor, 4. Dogeanu Bukarest, 5. Mózes Haggibbor. A három utolsó között 3-3 győzelem után tussarány szerint állapították meg az erőlistát.

A törvívóversenyek abszolút elfogult és egyoldalú lebonyolítása után nem sok reményt fűzünk a lapunk zárta kor még folyó kardvívó versenyek igazságos lebonyolításához sem.

Bszkart—KAC (1:1). A Bszkart óriási fölénye és páratlan balszerencséje mellett folyt le a mérkőzés, mely a ko-

lozsvári kerületi bajnoknak komoly erőpróbája volt és bár nem tudott ellenfele lenni a magyar amatőr bajnoknak, igen hízrelő eredménnyel döntetlenné tudta tenni a mérkőzést. A Bszkart balszerencséjére az a néhány kapufalövés jellemző, amelyet csatárai lőttek. A 13. percben Berecz lövi a budapestiek vezetőgólját, amit a 40. percben Fazekas egyenlít ki. A második félidőben a Bszkart valóságos viktoriázik, de a KAC-nak szerencsés védmunkával sikerül tartani az eredményt. Salvan jól bíraskodott.

Gyulafehérvár, Unirea—Haggibbor 4:1 (0:0) Eldöntetlen félidő után az elsőrangú gyulafehérvári együttes súlyos vereséget mért a kapkodó Haggibborra, amely megérdemelten kapott ki, ha túlzott gólaránnyal is. A zsidó csapat számára mindazonáltal nagyon jól jött ez a mérkőzés, amelyen a nagy klasszist képviselő ellenféllel szemben nyilvánvalóvá váltak a csapat hibái és erényei egyaránt. A Haggibbor a szezon végére minden ellenféllel szemben helytállani tudó half

sort hozott össze és az is megállapítható volt vasárnap, hogy a csatársornak most már csak kis reorganizációra van szüksége ahhoz, hogy a Haggibbor újra régi fényében tündökölhessen. A Naftáli—Krausz I. jobbszárny lendületes és szép akciót vezetett, amelyeket azonban megbénított a bal-szárny tehetetlen játéka. A Haggibbor vezetés pechsorozatára jellemző, hogy amikor valamennyire helyre tudta állítani támadó sorát, védelme mondott esődot: mind a négy gól a máskor száz százalékosan megbízható Zelig—Havas bekkpár hibájából esett. Ilyen körülmények között az eredmény nem nevezhető reálisnak (a harmadik gól ofszeidből, a negyedik tizenegyesből eredt). A csapatból a csatársor jobbszárnya mellett Noe, Edelstein és Márk játéka magasított ki. A legnagyobb elismerései kell megemlékeznünk arról a munkáról, amellyel a Gyulafehérvár sportszerező közönsége fenntartja és támogatja csapatait. Az Unirea olyan kivételes képességeket csillogtató csapat, mely egyenlő ellenfele tud lenni a legjobb erdélyi egyesületeknek. Komoly, klasszis játékosok játszanak ebben a fair, sportszerű együttesben, amelyre még szép jövő vár Románia sportjában. Különösen Reinfeld jobbösszekötő, aki egymagában három gólt rugott, bizonyította be, hogy ezen a poszton egyike a legjobbaknak az országban. A mérkőzést Izsák bíró jól vezette. A Haggibbor gólját Krausz lőtte.

Romania Bulgária 7:0 (1:0). Ciolac 3, Dobai 2 és Valcov 2 lőtték a gólokat. A román csapat szenzációs játékot mutatott.

KÖZGAZDASÁG

Kettős könyvvitelre kényszerítik a szeszgyárakat az eladott szeszről

Átszervezik a Monopólit

Bukarest, június 5. Beavatott körökben egy tudják, hogy a szeszmonopólit az állam teljesen át akarja szervezteni. Az átszervezés előtt azonban a pénzügyminisztériumnak több intézkedést kell tennie, melyet még a nyáron foganatosítanak is.

A pénzügyminisztérium a szeszgyárak könyvvizsgálata terén máris fontos újítást vezet be. Eddig egyszerű könyvvezetés folyt a gyárakban, a gyárak és

a szeszmonopól között. Az új rendelet, mely ezen a héten fog megjelenni, kimondja, hogy a gyárak az általuk termelt, forgalomba hozott, illetve a szeszmonopólnak átadott szeszt kettős könyvvitelrel kezeljék. A mostani könyvvizsgálattal szemben a gyárak pontosan megállapítani, hogy mennyi az inkasszó, mennyi az eladás és ebből mennyi haszonrészesség esik a monopóliára.

A magyar Tiszántul kereskedői tiltakoznak a román tűzifa-import korlátozása ellen

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) A román tűzifa exportja szempontjából igen érdekes, hogy magyar részről a fatereskedők milyen erővel igyekeznek elhárítani a fatereskedői korlátozó intézkedéseket. A magyar hivatalos lap május 18-án közölte, hogy a román tűzifa behozatalához külön igazolvány szükséges. A rendelkezésre Békésben gyűlést tartottak a kereskedők s tiltakoztak az ellen, hogy a román tűzifa-importot monopolizál-

ják. Követelték, hogy szigorú revízió alá vegyék a kötések és a szállítási igazolványok szétosztásának módját.

A gyűlés hatása alatt bizottságot küldött ki a minisztérium, amely kimondta, hogy a szállítási igazolványok kiállításánál a május 1-ig bejelentett további kötések nem veszik figyelembe, miután az a benyomása, hogy ezek a kötések nem állanak arányban a tűzifakereskedelem szokásos reális forgalmával.

A készülő kereskedelmi kódex alaposan megreformálja a részvénytársaságok és betéti társaságok életét

Bucuresti-Bukarest, június 5. Ismeretes, hogy most folyik az új kereskedelmi kódex előkészítése. Az új kódexnek legfontosabb paragrafusa lesz az, mely a közkereseti, betéti és a részvénytársaságok, illetve a társasviszonyban létrejövő vállalkozások előírásait foglalkoztatja. Az új kereskedelmi kódex a szövetezeteket külön a szövete-

zetekről szóló részben tárgyalja. Az eddig meglévő betéti és közkereseti és részvénytársaságon kívül két új társulási formát is megenged az új törvény, ez: a betéti részvénytársaság és a korlátlan felelősségű részvénytársaság. Az eddigi három kereskedelmi társaság helyett tehát öt lesz. Kimondja a kódex, hogy keresked-

A férfi előkezeséget hajviselete adja meg

A modern férfi külsejére hajviseletet adja meg. Sportférfiak, valamint a dolgozók tömegei egyaránt

„GOMINA ARGENTINE”-t kérik, miután ez tökéletes és elegáns lesimítja a haját. Nem engedi a port lerakódni, fényessé teszi a haját, anélkül, hogy azt bezsírozná. A modern élet üteméhez alkalmazkodva, használja mindenki.

Gomina argentine

mi társulatnak nem muszály kereskedelemmel foglalkoznia. Ennek a jellegnek az elnyeréséhez egy kereskedelmi ügylet is elegendő. Kereskedelmi társaság csak írásbeli szerződés alapján alakulhat. A közkereseti és betéti társaságnál hitelesített szerződés, a részvénytársaságnál, a betéti részvénytársaságnál és a korlátolt felelősségű társaságnál pedig alapítási okirat szükséges.

A készülő kereskedelmi kódex alaposan megreformálja a részvénytársaságok és betéti társaságok alakulásának módjait. Legfontosabb újítása a kódexnek, hogy

minimálizálja a részvénytörvényt. Az alapítóke minimumát kétféleképpen lehet állapítani meg. Még nem történt döntés, hogy a részvény névértékét hogyan minimalizálják, de annyit leszögeztek, hogy ötszáz lemet ez sem lehet kevesebb. A részvénytársaság megalapításához legalább hét részvényes szükséges.

A részvénytársasági igazgatósági tagok személyi és anyagi felelősségét növelte az új kódex igazgatósági tagok jogköré különben az alapszabályokban módosítható. Ugyanígy alapon szűkíthető a betéti társaságoknál is a betétagok hatásköre. A felügyelő bizottsági tagoknak felelősségét is megnövelte az új kódex. Igazgatósági tagok lést a részvénytársaság csak akkor tarthatja meg, ha a részvények felét a Banca Nationalához lefizették és a részvények mind le vannak már jegyezve.

NAPHTALIN

fehér, pikhelyes nagyban
ULLMANN JÓZSEF ÉS FIA
Oradea. Telefon 677.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Püspök Fürdő
Radiumos Iszap
és Moor fürdő

Reumáját, ischiasát, izületi és idegyulladást, közvényét, trombozist meggyógyítja. Szakorvos vezetése alatt Moor-iszap fürdő és pakolás.

Mulámfürdő, Napl-penzio 120—Leiköl,

Elsőrendű zene, minden este tánc. Kérjen prospektust: Püspökfürdő igazgatósága, Oradea mellett

L
vVerm
Kétezer

Timisoa
Kelet tud.
és Erdély
nagy érde
nap délel
Szövetség
temesvári
zott munk
renciának
sát biztos
pályaudva
működött,
konferenci
vendégeke
sukról. A
háromszáz
zése minde
szívélyesek

Az ünne
városi Ap
hatalmas

„A Z

Ezután
tartotta m
beszédét. E
te a megj
feladatoka
a konferen
a következő
— Habá
nyü sorsa
bennünket
hogy őket
va üldözte
mégis azt
a zsidó
tése ala

Mi tudjuk
hogy a Fa
ket, mely
talmás Pá
napig a v
egykori el
peik? Bab

„Ha
a c
m

— Al
megvitatt
rozati jav
zottságban
latban ke

Pa
She

Ha az O
tartja rak
olajat, ké
be és vás
márk

Kerületi
Arad, St

Lezajlott a temesvári cionista konferencia

Vermes Ernő, dr. Marton Ernő és dr. Mayer Ebner beszédei. Kétezer főnyi közönség jelent meg az ünnepélyes megnyitáson

Timisoara-Temesvár, június 5. (Az Új Kelet tud.) Ünnepélyes külsőségek között és Erdély zsidó közönségének kivételesen nagy érdeklődése mellett nyílt meg vasárnap délelőtt az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség 12. konferenciája. A Szövetség temesvári vezetősége már hetek óta fozott munkával igyekezett ennek a konferenciának zavartalan eredményes lefolyását biztosítani. A temesvári-józsefvárosi pályaudvaron állandó fogadó bizottság működött, amelynek tagjai fogadták a konferenciára érkező delegátusokat és vendégeket és gondoskodtak elszállásolásukról. A konferenciára érkező több mint háromszáz delegátus és vendég elhelyezése minden fennakadás nélkül és a legszívélyesebb formák között történt meg.

Kétezer ember a megnyitáskor Az ünnepélyes megnyitó ülés a gyárvárosi Apollo mozgóban zajlott le, de a hatalmas mozhelyiség kiesinek bizonyult

az érdeklődők hatalmas tömegének befogadására. Közel kétezer ember szorongott a teremben és már jóval az ülés megnyitása előtt nem volt egy gombostűnyi hely.

Pontban tizenegy órakor vonult fel az elnöki emelvényre Vermes Ernővel az élén a Szövetség vezetősége. Ugyancsak az elnöki asztalnál foglaltak helyet dr. Majer Ebner és dr. Marton Ernő országgyűlési képviselők, Nyiri Jenő a temesvári belvárosi hitközség elnöke, dr. Roth Dezsőné az erdélyi Wizo elnöknője, Sperling Károly a Bné Brith páholy kiküldöttje és a temesvári zsidó közélet több képviselője.

Az ünnepi ülés a temesvári énekkar mesterien előadott énekzsámaival vette kezdetét. Az énekkart Fischer Samu kántor vezényelte és az előadás művészi művészei ugyancsak az ő munkájának volt beszédes tanubizonyosága.

„A zsidó nép már nagyobb sorscsapásokat is elviselet”

Ezután Vermes Ernő országos elnök tartotta meg hatalmas elnöki megnyitó beszédét. Először héber nyelven üdvözölte a megjelenteket és vázolta azokat a feladatokat, amelyeknek megoldása erre a konferenciára vár, majd német nyelven a következőket mondotta:

— Habár németországi testvéreink szörnyű sorsa mély szomorúsággal tölti el bennünket és mindent el kell követnünk, hogy őket a könyörtelen, de egyben gyáva üldöztesek karmai közül kimentsük, mégis azt kell mondanunk, hogy

a zsidó nép háromezer éves száműzete alatt már nagyobb sorscsapásokat is viselt el.

Mi tudjuk és tudja az egész világ is, hogy a Faraók vérgisanyargatták őseinket, mely borzalmas szenvedésekre, a hatalmas Piramisok emlékeztetik a mai napig a világot. De hol vannak ma a mi egykori elnyomóink, hol vannak az ő népek? Babilonia száműzetésbe küldte a

zsidó népet és csak a keserves zsoltar sorok emlékeztetik az utókort történelmünk eme tragikus fejezetére. Róma, mely egy egész világot igázott le, Róma, melynek légiói a zsidó állam függetlenségét a második templomot döntötték romokba, már csak a történelem régiségei között fordul elő.

A zsidó nép azonban még mindig él és mint ahogy elviselet a kétezer éves galut minden szenvedését, úgy tovább fogja élni az egész kultúremberiséget és az egész erkölcsi világot megdöbbentő új üldözteseket is.

— Az igazság a mi oldalunkon van és egy egész világ igazságérzete áll mögöttünk, a mindenüvé szétszórt zsidók mögött, abban az akarásban, hogy szerencsétlen testvéreinket segítsünk. „Nem a hatalommal és nem az erőszakkal, hanem a szellemmel.” Erre figyelmeztet bennünket Zachariás próféta és ebben az értelemben akarunk segítséget nyújtani testvéreinknek

„Ha nem hagyták volna egyedül a cionistákra az országépítést, már nem lenne zsidókérdés”

— Alkalmunk lesz hölgyeim és uraim megvitatni a KIB erre vonatkozó határozati javaslatát, mely a palesztinai bizottságban a Nemzeti Alapokkal kapcsolatban kerülnek tárgyalás alá. Mert

mindaz, ami a zsidó nép jövőjét érinti, ma már szorosan összefügg Erec Jiszráéllal és ha testvéreink nem ma, hanem azokban az időkben, amikor aránylag erősebb-

A tavaszi napsugárban

NIVEA-CREME - OLAJ védelme alatt

Az első meleg tavaszi napsugár — és már is mindenki gyorsan szeretne szép barnára lesülni. Legyen óvatos! Teste a meleg téli ruházat által elszokott a fénytől és napsugártól. Ezért csak lassanként szabad fokoznia a napfürdő tartamát és előzőleg testét mindig jól be kell dörzsölnie.

A Nivea-Creme kellemesen hűsít. A Nivea-Olaj megóvja testét a túl-gyors lehűléstől. Mindkettő pótolhatatlan, utánozhatatlan, mert csak ez a két szer egvedül tartalmaz euceritet.

CREME: Lei 16,— / OLAJ: üvegek Lei 30,—, 45,—

bec voltak lelkileg és anyagilag, — fordították volna tekintetüket Cion felé és

nem hagyták volna egyedül ránk cionistákra az országépítés gigan-tikus munkáját, úgy ma már nem lenne zsidó kérdés.

Hiába kiáltotta Nordau már az első cionista kongresszuson a keserű igazságot: az emancipációnak inkább a népek érzésén kell keresztül mennie, minthogy papíron maradjon. Az asszimiláció karjaiba rohanó zsidó tömegek azonban úgy öt, mint az egész cionista mozgalmat kigunyolták. Csak most látják be, a galut széles rétegei, hogy mennyire igaza volt a mi felejtethetlen Herzlünknek, amikor már harminchat esztendővel ezelőtt Bázelen az első zsidó parlament tribünje előtt odakiáltotta a világnak a zsidókérdés hamisítatlan igazságait.

Az országépítő alapok bevételeinek fokozása

— Tisztelt Konferencia!
— Nagy munka vár önökre a mai tanácskozásokon. Mindenekelőtt az összes helyiesoportok kötelezettségét kell vállaljanak delegátusaik útján a konferencia által hozandó határozatok végrehajtására. Elsősorban

az országépítő alapok bevételeinek emelése érdekében olyan határozatok kell hozni, amelyek megvalósíthatóknak bizonyulnak.

Eminens kötelességünk szervezeteink meg erősítése. Ez nemcsak a cionista világ-szervezetre vonatkozik, a sékel számának felfokozásával, hanem végre az országos szervezet a Zsidó Nemzeti Szövetségre is kell gondolnunk. Mert egy központ nem végezhet kielégítő és eredményes munkát, ha nem részesül a helyiesoportok részéről megfelelő támogatásban. Különös súlyt kell helyezni ifjúságunk cionista nevelésére. Erre pedig most van adva a legjobb alkalom. A mi ifjúságunk, mint általában a mai generáció fiatalága elfordult a népi ideáloktól idegen idálok felé és be beszélté magának, hogy csak az osztály-harc hozhatja meg az emberek jólétét. Ma már mindenki előtt kellő értékere tudjuk szállítani a szélső baloldaliak meg váltó eszméit. Hol van ma az egész világot átfogó II. internacionálé, nem is beszélve a harmadikról? Ki indította meg a sötét reakció elleni harcot? Egyetlen lépés sem történt részükről és hiába kerestük tiltakozásukat az égbekiáltó igazságtalanságok ellen.

Csak egy kis nép volt képes arra, hogy egységes célkitűzéssel segítségére siessen sanyargatott, az éhhalál-nak kitétt testvéreinek.

Nem a hatalommal és az erőszakkal, hanem a szellemmel. — És ez a szellem, a szeretet és a felvilágosítás szelleme, melyet profétáink hirdettek meg, kell hogy áthassák ifjúságunkat.

— A délutáni tárgyalások folyamán alkalmuk lesz részletesen megvitatni szövetségünk külső és belső feladatait. A tizenkettedik konferencia ünnepélyes megnyitása alkalmából szeretettel köszöntöm körünkben dr. Mayer Ebner, a cionista munka veterán harcosát. Szeretettel üdvözlöm delegátus testvéreinket, a megjelent testületeket és vendégeket és a konstruktív munka reményében megnyitottam nyilvánítom a Zs. N. Sz. tizenkettedik évi konferenciáját.

Ezután dr. Léhnart Ernő, a helyiesoport elnöke üdvözölte a konferenciát, majd Nyiri Jenő vezérigazgató, a belvárosi izr. hitközség elnöke szólt fel, aki a konferenciának Temesvár zsidósága nevében fejezte ki teljes együttérzését a konferencia célkitűzésével.

Dr. Marton Ernő üdvözlő beszéde

Dr. Marton Ernő, az Országos Zsidó Párt és a Zsidó Parlamenti Klub nevében üdvözölte a konferenciát. Bár a történelmi evolúció, úgy hozza magával — mondotta —, hogy a belpolitikát és a palesztinai országépítés munkáját két külön

szervezet látja el, mégis lehetetlen fel nem ismerni, hogy

ez a zsidó tevékenység milyen szorosan okozati összefüggésben áll egymással.

Mindkét szervezet a zsidókérdés megoldásán fáradozik, természetesen más-más sikon. A Zsidó Párt a romániai zsidóság egészségesebb gazdasági és politikai elhelyezkedését tüzte ki programjában, míg a cionista szervezet világlrelációkban fáradozik a zsidókérdés nemzeti és területális megoldásán. Végeredményben azonban

az épülő Palesztina és az Erec Jiszráéllban megalakuló nemzeti közösség fogja képezni azt az alapot, amelyre egy egészséges galutbeli kisebbségi politika felépíthető lesz.

Dr. Marton Ernő felszólalása után Sperling Károly a Bné Brith páholy üdvözlését tolmácsolta, kifejevén, hogy a Bné Brith páholyok is a zsidókérdés népi megoldását tartják egyedül célravezetőnek.

Dr. Mayer Ebner drámai szónoklata a németországi zsidókról

Ezután dr. Mayer Ebner emelkedett szólamra a delegátusok és vendégek lelkes ünneplése közepette. Költői szárnyalású beszédében madártávlatból mutatta be az épülő ország szépségeit, az új zsidó Palesztina fejlődését és a régi történelmi Palesztina képét, mely nyomon kíséri a látogatót, ki végig vonul a Szentföld útjain. Rámutatott a mai Palesztina és a zsidó kolonizáció gazdasági lehetőségeire, a városok és a mezőgazdasági telepek fejlődésére és perspektíváira.

Megrázó szavakban vázolta a németországi zsidók tragédiáját és egy szimbolikus költői látomásban festette le, hogy az Efron felé vezető úton, ahol egykoron kilépett sirjából Ráchel ósanyánk, mikor rabságba vonultak a zsidó nép fia, újra zsidók fognak menetelni és Ráchel anyánk újra kilép a sirjából, ezek a zsidók azonban nem a rabságba, hanem a rabságból a szabadságba visszatérő gyermekei lesznek Izráélnak.

Mayer Ebner beszéde után percekig zurgott a taps, majd újra Vermes Ernő, a szövetség elnöke emelkedett szólamra, aki meghatódottan mondott köszönetet Mayer Ebnernek nagyhatású beszédéért.

Azután Hirsch Simon előterjesztést tesz a konferencia elnökség megválasztására, melynek megötrtente után a Hatikvah hangjai mellett ért véget a konferencia megnyitó ülése.

(Folytatása a 8-ik oldalon.)

Palestine Oil Industrie Schemen Ltd.-HAIFA

Shemen ételolaj -- Shemen szappan

Ha az Ön fűszerese még nem tartja raktárán a SHEMEN ételolajat, kérje, hogy azt szerezzé be és vásárlása alkalmával ezen márkával szolgálja ki.

Aki egyszer kipróbálta a prima minőségű SHEMEN-MENORAH háziszappant, állandóan fogja használni. Darabja 6 lej.

Több mint 600 kereskedő árusítja a

minőségben felülmúlhatatlan SHEMEN ételolajat, mert izletes, tiszt és kiadósságban vezet! Főterakat Nag yrománia részére:

„Ageco” Bucuresti, Calea Victoriei 29.

Kerületi képviselők: F. Weinberger Oradea, Str. Millerand 9., Josef Hilevics, Arad, Str. Turnului 5., Marcell Kaldory, Timisoara, Str. Mărăsesti 6., Sandor Iacob, Cluj, Calea Victoriei 13.

Ha

butorait

zsidóink vásárolja

3 előnye van

1. Minőségben elsőrendűt kap!

2. Otthona izléses lesz!

3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

Szeke y és Réll butorogvár R. I. Targu-Mures, Bucuresti, Brasov.

LIN

ban S FIA 7.

legjobb fertőző betegségek ellen

IRÓK ÉS IRASOK

Marosportustól—Moszkváig

Írta: MAROS TAMÁS

Első rész. — Marosportustól Berlinig.
Nagyvárad, 1932.

Jelen könyv szerzőjének művészi tökéletességgel sikerült könyvének tartalmát és benne foglalt eszméket összhangba hozni a jelentéktelen külsővel. Elmondja regényében a szerző saját édesapjának, egy nem rég elhunyt marosvásárhelyi orvosnak, aki formailag még zsidó volt, élettörténetét — a saját erősen sokdioptriás szemüvegén keresztül. Ezt nem is kifogásoljuk, mert valahogyan mégis természetesen tartjuk azt, hogy a fiu, mint életrajzíró, nagyfokú subjektivitást áruljon el akkor, amikor saját édesapja élettörténetét mondja el. Bár a továbbiak során tapasztalt nagyfokú cinizmusa nyugodtan áttekinthető volna odáig, hogy édesapjával szemben legalább némi tárgyilagosságra szorítsa, mert aki a drasztikuságig cinikus tud lenni vallási és világnézeti szempontok leszövegésében olyan mértékben, hogy gyakran a jóízűlést felrúgja, annak nem kellene szépitni subjektivitásával édesapja személyes ügyeit sem, bár ezek se ily, se más formában a nagyközönséget nem érdeklik. Meg kell mindjárt a kezdetén mondanunk, hogy szerző fenti könyve még azt az igazán legszűkebb kört sem érdekli, amelyben ő, vagy édesapja élete lefolyt. Valószínűen egyedül annak a váradi napilapnak belső érdekei születtek e könyvnek amelynek hasábjain folytatásokban — mint üres töltelék — napvilágot látott.

Irodalmi értéke ezen a folytatások kedvéért megint regénynek egyenlő a nullával. Mégis, miért íródott meg fenti okokon kívül? Leleki okokból. És ez az, ami érdemessé teszi, hogy ismertetését tollunkra vettük.

Minden személyeskedéstől menten el kell mondanunk, hogy szerző a szellemi világban szerepet játszó intellektuel, ismert erdélyi szociológus, aki eddig néhány vallásceserén ment át, amíg sikerült neki az egyedül üdvözítő felekezeteken kívülség hinárjába sodródni. Látja azt a lelki emóciót, amelyen a zsidó önérték az egész világon keresztül ment, tudat alatt mozdult meg benne született adottsága, bizonyos foku meghasonlást idézett elő ebben a „se kint, se bent” zsidónál és minden „gyekezettel” odaerőlködik, hogy saját álláspontját némileg alátámassza. Szerzőnek a zsidóság eszméi abszolút terra incognita, mégis szeretne valami „zsidóságot” csinálni és emellett olyan dolgokról ír, olyasmiről szól hozzá, a mikről csak halvány sejtelmé van. Innen kerül, hogy bár a zsidóság eszméitől távol áll, azok igazi mibenléte előtte ködfátyolba borítván, igyekszik a zsidóságot állandóan szimpatikus színben feltüntetni. Közben azonban olyan vaskos sületlenségeket állít, olyan mázsás ostobaságokat beszél, hogy az olvasó nem tudja, nevéssen, avagy bosszankodjon rajtuk. Az első rész hősné, édesapján keresztül igyekszik e szimpátiát beállítani, olyan képpen, hogy ami kedvező tulajdonsága a zsidó fajnak van, (és lojalisan elismeri, hogy van) az az öreg dr. Kunovicsnak (ez az apja álneve) köszönhető. Ez azonban csak emelgő, de hol vette szerző a Misna mondásának: „Aki a Tannal foglalkozik, az szabad ember” olyan beállítást, amely a nagyfokú gyenge elméjűséggel határos, ez rejtély marad előttünk. Direkt szégyeljük leírni. Legjobban tiltakozna ez ellen az elhunyt apa, aki közismert ateista volt ugyan, de nem volt tanulatlan, korlátolt ember.

Itt nem egyéni disztinkcióról vagy világnézeti különbözőségről van szó, a melyet respektálnunk kellene, hanem oly nagymérvű, grandiózus tudatlanságról, a melyhez fogható példát nem ismerünk. Szerzőnek Elischa ben Abujáról szóló példázata is fényesen igazolja, hogy tipikus am haareceel állunk szemben, aki még merész is, hogy zsidó tudományba beleüssé az orrát. A könyv adomái a Móricka vicek nivóján mozognak, részben triviálisak, bosszantóan együgyűek, hogy csodálkozunk kell a papiros hillei türelmén. Amikor szerző atya barmieve ünnepe büszkén kilépett a templomból, lerontotta önértékét, hogy egy parasztleány rákiabált:

Jud, mach' Moresz!...

És ezt egy marosmenti parasztleány mondta!... Ugylátszik, szerző szerződött te a Rajnavidekről a középkorban egyenesen Maroszentkirályra...

Egyenesen merész hamisítás, amit szerző a világhírű Billrott professzor szájába ad a circumcisióról. Ehhez igazán felekezeten kívüli „chüpe” kell. Viszont,

Cipészénél.

— A cipőt Palma sarokkal szállítsa!

— Legyen nyugodt csalló Palmát hamarabb.

hogy a szerző hogyan esett át a circumcisió kellemetlen processusán, arra igazán senki sem kíváncsi. Summa summarum: ez a könyv nyugodtan elmaradhatott volna, minden szempontból. Ha a rossz irodalmi termékek szerzői esküdt-szék elé állítanak, prognózis, minimálisan

tíz év elzárás, kemény fekhellyel és időnként — amikor a termékenyülés rájön sötét zárkával, hogy tentához, tollhoz ne jusson, Ha még ezek után valaki a könyvre kíváncsi, megrendelheti a szerzőnél.
(Marosvásárhely) G. S.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Royal-mozgó film-szenzációi

Még fut a Fehér démon, ez az óriási sikert aratót világhírnévű a Royal-mozgó újabb slágerek leköltéséről ad hírt. Következő műsora: Szabad-e a szived? Szereplői: Gustav Fröhlich, Verebes Ernő, Lien Deyers, Anny Ahlers. Minden kommentár nélkül: a szezon legjobb, legkedvesebb, napsugaras operettslágere. Ifjúság, boldogság, kacagás, arany humor alkotják ezt a különleges filmet. Mint tudjuk, Gustav Fröhlich, ez az elismert nagy színész is el lett „tanácsolva” a mai Németországból s jelenleg Spanyolországban készíti filmjeit. Az eltanácsolás oka az volt, hogy a „nem árja” Alpár Gittának a férje. A Royal-mozgó agilitását mi sem bizonyítja jobban, hogy ezt a tökéletes slágerfilmet egész Erdélyben először mutattja be. Most szezon végén is csak

elsőrendű jó filmeket hoz, mert tudja azt, hogy az ezek lehozatalával járó anyagi áldozatoknak publikuma tudja és méltányolja.

Conrad Veidt kiutasították Németországból és filmjeinek vetítését betiltották. Conrad Veidt közismert és világ hírnevű művész Hitler kormányza kiutasította Németországból. De ez még nem elégítette ki Hitler és híveit. Legújabb filmét, az „Utolsó ut” (Die andere Seite), mely Sheriff angol író világhírű darabja nyomán készült és pacifista jellegű, vetítését betiltotta Németország területén. E szindarab egész Európában és Amerikában hatalmas sikerrel ment és ugyanígy a film is, mely minden országban számtalan előadást ért el. Az amerikai filmházak igyekeznek leszerződtetni a Németországból kiutasított művészeket. Conrad Veidt az amerikai Fox-filmgyárhoz szerződött.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA
Szerdán este 9: Vitéz Benája. (A kolozsvári Wizo előadása. Sz.: 132.)

OPERA MOZGÓ:

Kedden és szerdán:
X. 27. Főszerepekben: Marlene Diet-

rich, Warner Oland.
Következő műsor: Nászajó. Olga Tchechova, Trude Berliner, H. A. Schlettow.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 5, 7 és 9 órákor:
Szerda 5, 7 és 9 órákor:
Csütörtök 5, 7 és 9 órákor:
A revü szökeje. Dramatikus vígjáték. Főszerepekben: Marion Davies és Billie Dove.
Jön: Conrad Veidt legújabb filmje: Az utolsó ut. Scheriff angol író világhírű szindarabja nyomán. A legnagyobb pacifista film.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 5, 7 és 9 órákor:
Szerda 5, 7 és 9 órákor:
Csütörtök 5, 7 és 9 órákor:
A becsületes megtaláló. Főszerepekben: Kay Francis és Miriam Hopkins. Hollywood lelegegységesebb művésznői.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, június 6.

Bukarest, 20: Dales. Verdi, Puccini, Wagner, Moncia műveiből.
Budapest, 6.45: Torna. Utána grammofon. 9.45: Hírek. 10: Előadás. Utána grammofon. 12.30: Hírek. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás. 1.30: Zenekari hangv. 2.45: Hírek. 4: Előadás. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. 5: Népdaok. 5.30: Hogyan tüntettek a régi magyarok. 6: Orgona. 7: Francia nyelvoktatás. 7.20: Zongora. — 8: Mit láthatunk a vivás európa-bajnoksági mérkőzésén. 8.30: Cigányzene. Dalokkal. 9.30: Pontos időjelzés, időjárás. 9.45: Az Operaház zenekari hangv. Szünetben 10.30: Időjárás. Utána jazz.

Bécs, 21.15: Cigányzene.
Berlin, 21.40: Hangv.
Breslau, 21: Könyvű zene.
Frankfurt, 20: Mandolinzene.
Lipce, 20.05: Wagner műveiből.
München, 20.05: Csajkovszkij: Pique Dame c. operája.
Varsó, 17: Svéd zeneművek. — 20.10: Opera.
Milánó, 19.40: Grammfón.
Róma, 20.45: Szimf. hangv.
Prága, 20.25: Régi spanyol szerzők műveiből.
Pozsony, 18.25: Hegedűhangv.
Osló, 20: Könyvű zene. 20.15: Mandolin.
Stockholm, 20.45: Dalok és zongoraszámkok.
Svájci Alleman Adó, 20: Wagner: Rienzi c. operája.
Belgrád, 19. Grammfón. 19.50: Dél-szláv dalok.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírtkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Főkönyvelő-levelező (német, román, magyar) nőtlen, foglalkozást keres harminezer lej garanciával. „Évtizedes” jellegre.

Csillárt és modern esőbutort készít Grünwald Jakab fémpipari üzeme Cluj, C. Decebal (Rudolf ut) 23.

Arva zsidólány gyermekek mellé ajánlunk. Ajánlatokat „Jó bánásmód” jellegű kiadóba kér.

Üzlethelyiség termény vagy lisztüzletnek alkalmas, ugyanott szoba konyha jun, 15-től kiadó. C. Motilor 84.

2 darab alig használt ágybetét és egy szalon divány eladó. Schwartz Ignác Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7.

Megnyitja a „Familia” kóser vegetárius étterem. Unió uca 10., hátul az udvarban. Készítő: változatos konyha, izletes ételek. Vezető: Schwartz Ignác.

Gondoljon a jövőre,

siessen a

Phönix

Eletbiztosító Társaság képviselőihez,
ahol biztosíthat

1. Leányának hozományt,
2. fiának tanulmányi segélyt,
3. saját magának élethossziglani nyugdíjat,
4. munkaképtelenség esetére rokkantsági járadékot,
5. öregkorára megfelelő tőkét,
6. gondoskodhatik családjá sorsáról rokkantság, vagy elhalálozás esetére,
7. s ahol minden biztosítási kérdésben szakavatott felvilágosítást kap díjmentesen.

Központi igazgatóság: Wien.
Romániai: București.
Erdélyrészi: Cluj, Strada N. Jorga 16.

Engedélyezve Romániában 1929. január 14-én, közzétéve a Mon. Of. 13. számában 1929 január 16-án. Alapszabályok közölve Mon. Of. 45—929. Bejegyezve az ilfovi törvényszéknél 1929 jan. 21-én a 6. sz. cégjegyzékbe

KED

Hans All

Sza
Gustav B
Be...

Mégis

Az idő m
mert ő h
s méhe, m
sorsunk i

Keservim

a sokban
mely lenn
bennünk

Fel hát a
eljön a c
ha segít
vagyánk

A Kárhoz
bolondá
az időben
készülj en

Mert nem
üdvösség
s bár láz
az Igazé

— Uj s
Kramer s
tik: Max
Aargau k
püléssel
el.

— Kis
Berlinből
sági mini
nek értel
esőnök ut
márkaköv
kamatszól
után legf
feljebb 5
repülőter
között. A
lőta életé
június 9-
lehet oszt

— Auk
gol minis
ból jelent
egymásut
évszázado
kinesikek
téhessene
Lord Ros
terelnöké
Rotschild
beosztott
könyvtár
kiadvány
ból, tová
adásokba
A könyvt
rosz első
1488-ból.
esülik a
szét, ame

Bik
Biztos

Berta
Mária
Móric

Szigoru

HIREK

Ma, kedden Royal Mozgóban Fehér Démon

Hans Albers, Gerda Maurus, Trude v. Molo.

Erdélyi premier Szabad-e a szived?

Gustav Fröhlich, Verebes Ernő, Lien Bevers, Annu Ahlers. Operett világ. -láger.

Mégis egy az ur: az Egy

Az idő mindent, mindent elvisel, mert ő hoz bennünket s ő visz el s méhe, mely mély, míg új csirát cserél sorsunk is forog, mint száll a szél.

Keservünk, kedvünk, kínunk egyre megy, a sokban mégis egy az ur: az Egy, mely lenni hajt és elmúlni készít bennünket, részét az Egésznek.

Fel hát a fejjel, ezer kónon át, eljön a csoda, csak akard a csodát, ha segítünk szívvel az időnek: vágyunk még a valóságba nőnek.

A Kárhozat fám ma méreg a gyümölcs, bolonddó vásott mind ki jó, ki böles, az időben mégis új magvak nyílnak: készüj erősnek, igaznak, nyílnak.

Mert nem vész el semmi, ami élni tört, üdvösség kutja a bántott, elgyötört s bár lézadva forr az ördögi elem, az Igazé lesz mégis a győzelem.

SALAMON LÁSZLÓ

— Uj svájci időtartam-rekordot ért el Kramer svájci repülő. Bernből jelentik: Max Kramer svájci vitorlázó repülő Aargau katon felett 2 óra 20 perces repüléssel új svájci időtartam-rekordot ért el.

— Kis hírek Hitler Németországból. Berlinből jelentik: A birodalmi gazdasági miniszter, rendelkezést adott ki, melynek értelmében olyan jelzőlogok és kölcsönök után, amelyeket a külföldiek zárolt márkaköveteléseiből újra elhelyeznek, a kamatszolgáltatás öt évi hitelnyújtás után legfeljebb öt, hosszabb idő után legfeljebb 5 és fél százalék lehet. — Fürth repülőtere felett két repülőgép összeütközött. A gépek lezuhantak. Mindkét pilóta életét veszítette. — A Dresdener Bank június 9-én tartja közgyűlését. Szó sem lehet osztalék fizetéséről.

— Ankiót rendeznek Rosebery volt angol miniszterelnök könyvtárából. Londonból jelentik: Anglia arisztokrata családjai egymásután kénytelenek áruba bocsátani évszázadokon keresztül gyűjtött családi kincseiket, hogy a nehéz időkben eleget ténhessenek fizetési kötelezettségeiknek. Lord Rosebery, Anglia egykori miniszterelnökének leánya, akinek édesanyja Rothschild lány volt, nyilvános árverésre bocsátotta apja híres könyvtárát. A könyvtár gazdag ritka kéziratokban és kiadványokban különösen a napoleoni korból, továbbá nagyszerű Shakespeare-kiadásokban és híres emberek kézírataiban. A könyvtár kínesei közé tartozik Homérosz első flórenci nyomtatott példánya 1488-ból. Mintegy harmincezer fontra beszállik a Rosebery-könyvtárnak azt a részét, amely most aukeióra kerül.

— A Haggibbor turisztikai szakosztálya igen jól sikerült kirándulást rendezett vasárnap Torokóra. A több mint száztagú kirándulócsoporthoz ideálisan szép időben, kitűnő hangulatban töltötte a vasárnapot, egynapra megelégedkezve a mindennapi élet idegölő gondjairól. Este 10 órakor érkezett vissza a népes kiránduló csoport, akik között sok „kezdő” is volt, de ezek közül bizonyára sokan — a vasárnapi kirándulás tapasztalatai alapján — maradnak meg a szabadtermészet barátainak. A nagyszabású kirándulás során, a társaság legnagyobb meglepésére zajlott le, melyért őszinte elismerés illeti a turisztikai szakosztály vezetőit.

— A Haggibbor turisztikai szakosztálya folyó hó 8-án, esütörtökön egésznapos gyalogkirándulást rendez Kolozsvar-Gorbó völgye-EKE forrás-bükki menedékház utiránnyal. Indulás reggel 7 órakor a Haggibbor Kossuth Lajos uca 10 szám alatti klubhelyiségétől.

— Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelését szív és vérkeringési betegek részére megkezdte Buziás fürdőn strada Avram Jancu 22. szám alatti Schausz villában.

— G. Ghidionescu kolozsvári zeneszerző bemutatkozása. Szombaton este folyó hó 10-én a vármegyeház dísztermében egy új kolozsvári zeneszerző mutatkozik be az itteni zeneéretítő közönségének. Grégoire Ghidionescu egy kolozsvári egyetemi tanár nyugati kulturáltsága fia fogja gyűjtéményes zeneköltészetét, sok évi munkájának érett gyümölcsét a közönség elé tárni szerzői estjén. Románia eddig nem igen dicsekedhetett a külföld előtt komponistákkal, de bátran állíthatjuk, hogy Ghidionescu lesz az, akinek művei egy csapásra meg fogják majd hódítani a Nyugat zenei életét. Ghidionescu hegedű és zongora darabjainak elragadó finom tartalmasságai életre kelnek a hallgatóság előtt, mert megelevenített szimbolikus figurák vergődnek és ujjonganak az interpretáló átérzésében. A fiatal zeneszerző tökéletesen hangszerezte darabjait. Műveibe belevitte a mai napok minden fájdalmát. Ghidionescu egyéni kitaposatlan utakon halad, amely hivatva lesz őt a romániai zenei életnek a külföld előtt is elismert egyik zenei nagyságává avatni. (s)

— Ügyvédi hír. Dr. Farkas Imre ügyvéd Calea Victoriei 35. szám alól irodáját str. Memorandului 6. szám alá helyezte át.

— Matuska szülőfalujának új szenzációja van. Szabadkáról jelentik: Különös okok miatt tartóztatták le Csantavér község jegyzőjét, Tanurdzsics Sztankót. A jegyzőn az utóbbi időkben esketési mániát vett erőt s felszólította a falubelieket, hogy jöjjenek az anyakönyvi hivatalba, mert mindenkit minden irás nélkül összead a párjával. Tanurdzsics Sztankó négy hét alatt nem kevesebb, mint száz párt adott össze, anélkül, hogy a házasságok közül bárki is felmutatta volna a megkövetelt irásokat. Házasságokat is készséggel megeskettett. A letartóztatott jegyzőt elmeorvosintézetbe vitték, mert minden jel arra mutat, hogy megzavarodott. Az okmányok nélkül megeskettett házasságok ellen szintén megindult az eljárás. Csantavér községnek néhány éven belül ez már a második nagy szenzációja. Ez a község a szülőfaluja, mint esmeretes Matuska Szilveszternek, a biatorbágyi merénylőnek is.

— Felesége jöletét emeli az Ovomaltine.

— Június 11-én ülést tart a Közép-európai Kupa bizottsága. Bécsből jelentik: A Közép-európai Kupa bizottsága június 11-én ülést tart, amelyen meg fogják állapítani a mérkőzések időpontját és kijelölik a meccseket vezető bírákat.

— Serajevóban százezer ember tiltakozott a revízió ellen. Belgrádból jelentik: Serajevóban a kormány pártja 100 ezer résztvevőt vonultatott fel a revízió ellen tiltakozó nagygyűlésre.

Bikszád gyógyfürdő, Erdély Karlsbadja

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor, epekő, cukor, légső és hólyagmegbetegedéseknél. Az idén nagyon olcsó árak!

Előszezion (május 15-től július 1-ig)

Árak:

Berta-lakban egy ágyas szoba napi	58 lej, penzióval étlap szerint	Lei 118
Mária-lakban egy ágyas szoba napi	48 lej, penzióval étlap szerint	Lei 108
Móric-lakban egy ágyas szoba napi	32 lej, penzióval étlap szerint	Lei 92
Berta-lakban 2 ágyas napi		Lei 105
Mária-lakban 2 ágyas napi		Lei 88
Annában 2 ágyas napi		Lei 72
Móricban 2 ágyas napi		Lei 60

Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság Bicsad, Szénsavas-sós ásványvízfürdőnk.

Még ma is megveheti az

Állami Sorsjáték

II. osztályu huzására

sorsjegyet, amikor

10.600.000 Lei

értékű nyeremény kerül ki-sorsolásra. A II. osztály huzásai

1933 június hó 7 és 9-én lesznek!!

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet R.T.

Cluj-Kolozsvar, Piata Unirii (v. Mátyás király tér) 20.

Erdély és Bánát hivatalos főelárusítója:

BANCA ILIESCU

s. a. CLUJ

— Június 7-én lesz a Vitéz Benája előadása a kolozsvári Magyar Színházban. A gyönyörű mesejáték előadása iránt városzerte óriási érdeklődés nyilvánul meg és előreláthatólag zsúfolt nézőtér előtt fog lezajlani. A nagy érdeklődésre való tekintettel igyekezzék mindenki előre megváltani a jegyét, mely Wertheimer Samunénál kapható: Deák Ferenc u. 33. Az előadást Forgács Sándor rendezte s a szereplők Kolozsvar legjobb műkedvelőiből rekrutálódnak. Az előadás előtt rológó mond Filnkler Edit. A mesejáték keretében fellépnek Devescseri Anci mozgásművészeti tanárnő növendékei. A mesejátékot Weinberger Nándorné ültette színpadra sok rutinnal és hozzáértéssel.

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszerű-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Közkórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor- és máj-betegek használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül, biztosan hat.

— Hazaérkeztek Bécsből a magyar műkincsek. Budapestről jelentik: Az osztrákokkal kötött megegyezés alapján a Bécsből utnak indított történelmi értékű magyar műkincsek butorszállító kocsikban csomagolva Budapestre érkeztek. A butorszállító kocsikat lekapcsolták s a műkincseket a délután folyamán veszi át a Nemzeti Múzeumban az erre már kijelölt átvéző bizottság.

— Glasner Akiba főrabbi megérkezett Palesztinából. Glasner Akiba, a kolozsvári orthodox hitközség főrabbi-ja, haheti tartózkodás után ma megérkezett Palesztinából. A főrabbi közlebről referálni fog az újjáépítésről és a jisiv helyzetéről. Az előadás helyét és idejét annakidején közölni fogjuk.

— Növendékeinek megrontásának vádjával letartóztattak egy gömri tanítót. Rimaszombathól jelentik: Egész Gömörben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a csendőrség letartóztatta és a rimaszombati kerületi bíróság fogházába szállította Nagy László balogujfalusi 28 éves tanítót, akit kiskorun elkövetett erőszak gyanuja miatt vettek őrizetbe. A megejtett nyomozás adatai szerint a fiatal tanító visszaélt a gondjaira bízott leány-növendékek tapasztalatlanságával és a kislányok közül többet megrontott. Az egyik 13 éves kislányon, mikor a viszonyok következményei mutatkoztak, eddig ki nem derített körülmények között tiltott műtetet hajtottak végre és pedig olyan gondatlanul, hogy a szerencsétlen gyermeket súlyos beteg a rimaszombati kórházba szállították. A kórházban az orvosok faggatására a kislány súlyosan terhelő vallomást tett a tanító ellen. A vallomás nyomán tartóztatták le a tanítót a csendőrök. Nagy László a leghatározottabban tagadja a terhére rótt büncselekmény elkövetését és falusi hajszának minősíti az ellene megindult eljárást. A nyomozás nagy eréllyel folyik.

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitűnő írónő a ma asszonyának és vergődő korunknak legizőbb problémáit tárgyalja regényében. Ara csak 92 lej. Kapható az Uj Kelet könyvszaktályában.

UJ KELET Legújabb hírek

Megnyilt a bukaresti agrárkonferencia

Madgearu és Mironescu feltűnésteltető beszédében törtek lándzsát a termelő államok együttműködése mellett. Titulescu jókedvű nyilatkozatai Nagyváradon és Bukarestben

Bucuresti-Bukarest, június 5. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap ünnepélyes külsőségek között nyílt meg a fővárosban az agrárállamok konferenciája, amelyen a román kormány fényes delegációval képviseltette magát és a kormány tagjai feltűnő nyilatkozatokban szegtek le az európai agrárállamok gazdasági összefogásának egyre jobban kihangsúlyozódó szükségességét. A román kormány nyilatkozataira diplomáciai körökben is felfigyeltek és az egész konferencia iránt Európaszerte szokatlanul nagy érdeklődés nyilatkozik meg.

Madgearu a konferencia elnöke
A konferencia a román kormány részéről Mironescu, Madgearu, Popovici, Voicu Nitescu, D. R. Ioanitescu miniszterek és dr. Tilea Viorel államtitkár vettek részt. Az agrárállamok népes delegációi, a teljes diplomáciai kar és előkelő közönség jelenlétében nyitotta meg a konferenciát Mironescu és beszédében rámutatott arra, hogy a mai világválságból kivézető utat a termelő államok szoros együttműködésével kell megoldani. Köszönetet mondott az egyes államok kormányainak, hogy a konferencián ilyen szép számban képviseltették magukat. Mironescu az elnökválasztást vezette le. Ennek eredményeként Madgearu foglalta el az elnöki széket, aki a megválasztásért köszönetet mondott és rámutatott azokra a célokra, amelyeket ez a konferencia maga elé tűzött. Az agrárállamok együttműködése békekészítő és világgazdasági válság leküzdésére és amikor a termelő államok gazdasági céljait szolgálja, nem irányul senki ellen. Az agrárállamok együttműködése új korszakot nyitna meg a mezőgazdasági termelés életében.

Együttműködés állásfoglalás Londonban

Madgearu után az agrárállamok delegátusai: Uvainov bolgár pénzügyminiszter, Dlubics jugoszláv pénzügyminiszter, Mayer magyar földművelésügyi államtitkár, Séba csehszlovák kövér. Hodzsa Milán cseh miniszter tartottak beszédet és hangsúlyozták, hogy a londoni világgazdasági konferencia előtt az agrárállamok értekezletének milyen óriási hordereje van, különösen abból a szempontból, hogy az agrárállamok egységes programmal jelenhessenek meg Londonban.

Az ünnepélyes megnyitást követően a konferencia megkezdte munkálatait.

A Cuvântul nagyjelentőségűnek minősíti, hogy a román delegáció vezetői élesen az agrárállamok együttműködése mellett foglaltak állást. Ez a határozott fellépés nemzetközi viszonylatban is felfigyeltek Mironescu és Madgearu beszédeire.

Titulescu hazaérkezett
Bucuresti-Bukarest, június 5. Titulescu a prágai tanácskozások után vasárnap reggel érkezett meg Nagyváradra, ahol az állomáson Egri polgármester delegáció élén fogadta. Titulescu a legjobb hangulatban fogadta a delegáció köszöntését és örömeinek adott kifejezést afelől, hogy a nagyváradiaikkal közönlheteti elsőnek, hogy a revízió szárnyait levágták Prágában.

Titulescu ma reggel érkezett meg Nagyváradról Bukarestbe, ahol igen meleg fogadtatásban részesült. Az állomáson a cseh és jugoszláv követek, Mironescu miniszterelnökhelyettes és a külügyminisztérium tisztviselői kara fogadta. A külügyminiszter rendkívül meglegedett és rugalmas, a prágai konferencia eredményeire.

Szőrmefestékek, szappangyökér, hidrogén, berzsenyikivonat
és az összes többi ipari vegyszerek, festékek
Ullmann József és Fia
Oradea, Telefon 6-77.

ményeit várokozson felül jöknak találja. A fogadtatásán megjelent politikusokkal és diplomatákkal a londoni konferenciáról beszélt és azt a véleményét hangoztatta, miszerint a londoni konferencia rendkívüli fontossága megkívánja, hogy Románia azon nyelo tagu delegációval vegyen részt.

Titulescu egyébként a sajtó munkatársainak is nyilatkozott, akik előtt nagyjában már Prágában adott hírlapi nyilatkozatait ismételte meg. Hangsúlyozta a külügyminiszter, hogy a revízió kérdését illetően, úgy Románia mint a kisantant belső szövetségesi intranzigens álláspontot foglal el, de őszintén óhajta a szomszéd államokkal való megegyezést és a békés gazdasági együttműködést.

Bucuresti-Bukarest, június 5. A bukaresti ipari és kereskedelmi kamara választásai meglepetésszerűen a tavalyi ellenlének győzelmével végződtek.

Kisiklott a nantes—párizsi gyorsvonat

Tizennégy halottja és nyolcvan sebesültje van a borzalmas katasztrófának

Párizs, június 5. Nantes közelében a pünkösdi kirándulókkal zsúfolt párizsi gyorsvonat a javítás alatt álló pályán a megengedettnél jóval nagyobb sebességgel haladt, amikor a szerelvény lefordult a sinekről.

Négy személykocsis romjai alól 14 halottat és több mint nyolcvan sebesültet emeltek ki. Néhány sebesült életveszélyes állapotban került kórházba.

A kocsi roncsait még nem sikerült teljesen átkutatni, úgy, hogy a halottak száma valamivel még növekedhetik.

A mozdonyvezető a vonat kérését akarta behozni s ezért adott a vonatnak kilenvennél is nagyobb sebességet. A forgalmat egyelőre más vasutvonalra terelték át.

Ellopták a szászrégeni zsinagóga legértékesebb tóráját

Ismeretlen tettesek felfeszítették a frigyszekrényt és a hűtőszék régi, 15—20 millió lej értékű tóratekerését ellopták

Reghin-Szászrégen, június 5. (Az Uj Kelet tud.) A vasárnapról hétfőre virradó éjszaka folyamán feltűnő keltező betörés történt Szászrégenben, mely a város és a környék zsidóságát óriási izgalomban tartja. A szászrégeni zsidó templom frigyszekrényéből

ismeretlen tettesek ellopták a hűtőszék legrégebb és legértékesebb tóráját,

mely 15—20 millió lej értéket képvisel.

zental. A tettesek behatoltak a templomba, felfeszítették a frigyszekrényt és magukkal vitték a tórárt, anélkül, hogy bármilyen nyomot is hagytak volna maguk után.

A hűtőszék vezetősége azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek, mely széleskörű nyomozást vezetett be a tettesek kézrekerítésére. Szászrégen zsidóság nagy izgalommal tárgyalja az esetet és várják a rendőri hatóságok sürgős beavatkozását.

Ujra Vermes Ernő lett az E. Zs. N. Sz. elnöke

Hétfőn a késő esti órákig tanácskozott a konferencia

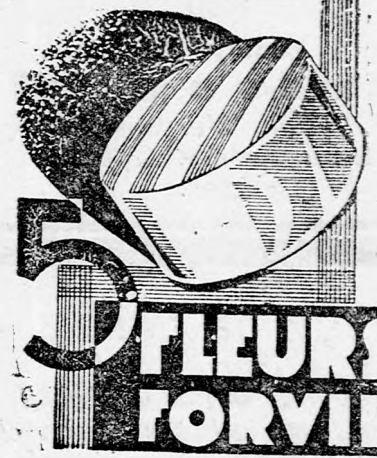
(5-ik oldali cikkünk folytatása)

Timisoara-Temesvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) A konferencia tárgysorozatának első pontjaként a konferencia vezetőségének megválasztása szerepelt. A jelölőbizottság ajánlására a konferencia elnökeivé: dr. Nobel Sándort, Nussbaum Sámuel, dr. Szegő Ernőt, Fischer Lipót, dr. Fried Ábrahámot, főtákkárá: Weinberger Nándort, főjegyzővé: Löbl Henriket, háznagygyá: Reitter Ernőt választották meg, míg az állandó bizottság elnöke Márton Béla.

A konferencia ezután a mandátumokat igazolta: 216 igazolt delegátusa volt a konferenciának, melynek első ülését dr. Nobel Sándor nyitotta meg és rámutatott azokra a problémákra, amelyeknek megoldása a konferenciára vár. A általános vita kezdődött meg ezután, melynek során Klein Richárd, a lugosi helyi csoport delegációjának nevében határozati javaslatot olvasott fel. Ebben rámutatott azokra az okokra, amelyek a cionista szervezet komoly kiépítését és rendszeres munkáját megakadályozták. Sajnálattal állapította meg, hogy a Szövetség nem valószínű, hogy a marosvásárhelyi konferencia reorganizációs határozatait és annak a véleményének adott kifejezést, hogy azoknak a végrehajtása csak úgy volna lehetséges, ha a Szövetség szervezési munkáját rátermett főtákkár irányítaná. Javasolja, hogy a mai cionista igényeknek megfelelően ez a reorganizáció megtörténjen.

Dr. Krémer Armin részletesen ezután éles kritikában a cionista szervezet elmúlt évi munkáját, elsősorban foglalkozva az ifjúsági nevelés problémájával és rámutatva azokra a hibákra, amelyeket ezen a téren elkövettek. A szervezeti munka hiányával indokolja ezt, majd az ifjúság hachsara kérdésével foglalkozik és ennek a problémának a megoldását új rendszer bevezetésével kívánja megoldani a kiképzés tekintetében. Végül a zsidó erők hatékonyabb összevonását és erőteljesebb zsidó politikát kér.

Egy csodás puder

Az általános vita során még számos felszólalás hangzott el, amelyekre jövő számunkban még visszatérünk. Az általános vita vasárnap este kilenc óra körül fejeződött be, majd hétfőn délután a bizottságok kezdtek meg munkájukat és délután háromig szakadatlanul dolgoztak. Félnégy órakor megkezdődött a plenáris ülés, amely a késő esti órákig nyulott el. A jelölőbizottság este hat órakor készült el a jelölésével, melynek eredményeként újra Vermes Ernőt jelöli a Szövetség elnökévé és husztagnu kisintézőbizottságot javasol. A plenáris gyűlés és a vezetőségválasztás részletei, valamint az általános vita anyagát holnap részletes tudósításban ismertetjük.

Legújabb sport

Bszkrt—Universitatea 3:0 (2:0)

A magyar amatőr bajnok óriási meglepetésre nagy gólarányú győzelmet aratott a Sepsit, Sferat és Jankovicsot nélkülöző Universitatea fölött. Az U kapuját Szatmáry védte, hátvédet szintén a KAC-tól kért kölcsön, Horváth személyében. Az U mélyen formáján alul szerepelt, míg a Bszkrt szívet-lelket gyönyör költető játékkal fektet a küzdelembe és a 25. percen Király, a 36-ik percen Király és a második félidő 35-ik percen Gergely góljával érte el a feltűnésteltető eredményt. Dr. Hirsch jó bíró volt.

Aradi hetipiác

Arad, június 5. A mai hetipiácban burzban geynge felhozatal volt. Az óbuza ára 600, míg az ujuza 540—580 lej körül alakult ki. A zab 225—230, az árpa 225, a tengeri 155—165 lej volt métermázsánként.

Állatvásár: Szarvasmarha 7—8, borjú 14—15, serés 14—17 lej volt kilogrammonként élősúlyban.

Takarmányárak: Széna 50—60, lóhere 70—80, szalma 25—30 lej volt métermázsánként.

Szárnyas állatok: Kóvér liba párja 220—240, sovány liba párja 110—120, kóvér ruca párja 110—120, sovány ruca párja 40—70, csirke párja 25—60, tyúk párja nagyság szerint 50—70 lej.

Tejtermékek: Tej literje 4—5, tehén túró kilója 8—10, vaj kilója 60—70, tejfő literje 20—25 lej.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teliséget, béliizgalmat, gyomorégést, oldal-szurást, mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet.

Genius Kis Lexikon

A legolcsóbb magyar lexikon a Genius Kis Lexikon, mely 1618 hasábjában 110.000 sorban 40.000 szót, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 545 lej helyett 120 lej fűzve, 150 lej egész vázonba kötve. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség (20 lej) előzetes beklüldése mellett (béllyerben is) vagy utánvétel.

Taxa po plátite in No. 224.71

Az adri

Schnee gák sváje vében kije mányrend antiszemiti miképpen

Ha keve tengernag Mondju hogy a je nem azon rendbontá

Nem a csináltak? kal akar teni Hilde

Ki fog sik felé? fogja tür

Ha ez első fele, szomorú

De ha igért volt szen a z pott. Ha ezredrészt mennyien

Egyelőre, Hilt ellen.

Egy jó

Végre, hang is

Berlin gebblatt, a keltséghe vasottabb kitünő T káját. A legjobb belé.

Öröm Berliner pektivák az embe rópa köz ban is k tempóját

Pár h blatt, ter tes lett. és egy k lemzi a

Ennék nem olv Ezen k Elvég akik Hí lehet ki jék.

A Be hitleri k et is k szabasu Megérke nines k telen h rabbi e lent me

Beküi zog nev nemzeti ket, am blatt és meg. Er közzéte

„Az zsidó k sorsát, 121 min A weim ták. Ab német lenevem demokr ta, husz pártállá százhus tizenke uralom